

Тарас Петруняк

Неодноразово ми чуємо негативні коментарі щодо діяльності політиків. Особливо це відчутно у період передвиборчої агітації. Таке сприйняття політиків суспільством часто є наслідком того, що людина, яку обрали на певну посаду та доручили відповідальність, на жаль, зловживає своїм становищем. Завданням політика є дбати не про власне, а про суспільне благо. Теза про те, що політик може бути святим, в сучасному суспільстві викликала б бурю неадекватної реакції. Однак чи було так завжди? Пропоную Вашій увазі декілька відомих історичних постатей, які, незважаючи на свою політичну діяльність, сподобилися бути причисленими до лику святих Божих угодників.

Княгиня Ольга

Перелік великих особистостей пропоную розпочати з першої святої жінки Київської Русі – княгині Ольги. Після вбивства древлянами князя Ігоря, чоловіка Ольги, в 945 році правління державою лягло на її плечі, оскільки син Святослав ще був неповнолітнім. Попередники Ольги акцентували увагу на зовнішній політиці, вона ж натомість укріпляла внутрішній стан держави. В 957 році у Константинополі Ольга приймає хрещення. Дбаючи за моральний стан Київської Русі, княгиня намагається охрестити й народ. Але не вдалося це звершити: син Святослав досяг повноліття та вже самостійно керував державою, а він був язичником. Щодо княгині Ольги, то завершення свого життя вона провела, будуючи церкви та монастирі. Охрестити Русь - було однією з найзаповітніших мрій княгині Ольги, яку в 988 році втілив її онук Володимир Великий. Померла княгиня у 969 році. У 1547 році княгиню визнано святою. 24 липня ми звершуємо пам'ять блаженної Ольги, у хрещенні названої Оленою.

Володимир Великий

Початок правління Володимира Великого розпочався у славному місті Великий Новгород. Після смерті князя Святослава розпочалася боротьба наступників за престіл. Згодом Володимир зайняв київське князівство. Він був поганином, поклонявся різним ідолам та схиляв до цього увесь народ. Тих, хто ж відмовлявся віддати жертву поганським богам, Володимир навіть велів карати смертю. З різних причин він вирішив прийняти християнство з Візантії. Не в останню чергу, напевне, на це вплинула порада бояр, які казали йому: «Якби віра грецька не була б добра й істинна, то баба твоя Ольга не прийняла б тієї віри, а була вона жінка вельми мудра». Володимир прийняв Тайну хрещення та отримав ім'я Василій. Від того часу він докладав максимальні зусилля для просвічення міста Києва. 988 – визначальний рік для нашої держави, адже тоді Володимир охрестив народ у водах Дніпра. Одразу по охрещенні князь віддав наказав знищити ідолів, яким колись сам поклонявся. На тих місцях, де стояли язичницькі капища, Володимир будує церкви. Від усього свого маєтку десятину Володимир віддавав на утримання церкви Пресвятої Богородиці, званої згодом Десятинною. Після хрещення князь скасував смертну кару мотивуючи це тим, що боїться гріха. Літом 1015 року Володимир упокоївся в Бозі. За його великі заслуги у християнізації народу його величають рівноапостольним, а в тропарі оспівуємо його як купця, що шукає цінної перли.

Людовік IX

Людовік IX (1214-1270) був королем Франції у період Середньовіччя. Можемо з впевненістю ствердити, що така християнська позиція короля була сформована ще в дитинстві, адже його мати повчала сина: «Сину, мені краще буде бачити тебе на смертному одрі, аніж у гріху». Навчання матері дало йому добрі плоди в майбутньому. Він відзначався небайдужістю і був ревним захисником скривджених, які могли за будь-якої нагоди та з будь-яким проханням звернутися до короля. Король Людовік є добрим взірцем для сьогоднішніх монархів та правителів, адже саме за час його правління у Франції відбулися неабиякі державні реформи. Король Людовік заборонив дуелі, лихварство та проституцію. За те, що він прихильно ставився до монаших орденів, був прозваний «корольмонахів». Король дбав про свій народ, а виявлялося це не в пустих словах чи обіцянках, але в реальних справах. Він доглядав за хворими, роздавав милостиню а також збудував лікарню для сліпих та утримував її. Відзначався король також тим, що прагнув звільнення Святої Землі і тому організував сьомий та восьмий хрестові походи. Маючи «на руках» терновий вінець нашого Спасителя, Людовік дбав про те, щоб всі вірні мали можливість поклонитися цьому. З цією метою король зводить у Парижі церкву Сент-Шапель. Папа Боніфацій у 1297, 27 років по смерті Людовіка IX, возніс його до слави святих Божих угодників.

Томас Мор

У одному зі своїх листів святий Іван-Павло II назвав Томаса Мора покровителем політиків і вважав його зразком громадського діяча. Томас Мор був видатною особистістю епохи Відродження. Користувався славою доброго адвоката в Лондоні, а згодом був призначений на посаду лорда-канцлера у короля Генріха VIII, тобто став другою після короля людиною в Англії. Крім цього він був автором багатьох творів, також вивчав богослов'я та філософію. Томас Мор промовляє до сьогоднішніх політиків своїм власним прикладом, адже жодне важливе рішення він не приймав без молитви. Кожного дня брав участь у святій Літургії та приступав до святого Причастя. Король Генріх VIII, бажаючи визнати недійсним свій шлюб з Катериною Арагонською, проголошує себе в 1532 році головою Англійської Церкви і відокремлює свою державу від Римського престолу. Томас Мор не підтримує в цьому короля, за що і потрапляє до в'язниці. За свою безкомпромісність та відданість Христові святий зазнав мученицької смерті. Похований Томас Мор у Лондоні. В 1935 році папа Пій XI проголосив Томаса Мора святим Католицької Церкви.

Нуно де Санта Марія Алварес Перейра

Цей святий народився в Португалії у 1360 році. У молоді роки він став лицарем, а вже починаючи з кінця 1383 року очолював португальські війська та неодноразово брав участь у переможних боях. Командував значно меншим військом, ніж противник, і вигравав кожну битву, в якій воював. Вважається найбільшим португальським стратегом, полководцем і військовим генієм всіх часів. Незважаючи на військову та політичну діяльність, для Нуно осердям життя завжди була любов до Пресвятої Богородиці та Євхаристії. Це проявлялося у тому, що Нуно кожного дня брав участь у святій Літургії, а окрім цього кожної середи, п'ятниці та суботи постив в честь Пресвятої Богородиці. Оскільки він був лицарем, то невід'ємним його атрибутом був особистий герб, на якому було зображено розп'яття: Діва Марія та два святі лицарі. Після смерті дружини він відмовився одружуватися вдруге та вирішив вступити до монастиря, взявши ім'я Нуно де Санта Марія. Маючи великі матеріальні статки, він роздавав їх бідним. Помер святий Нуно 1 квітня 1431 року.

Альчіде де Гаспері

Альчіде де Гаспері народився у місті Тіролі, яке було розташоване на території

колишньої Австро-Угорщини, сьогодношній Італії. Великий вплив на формування юнака відбувся завдяки енцикліці папи Лева XIII *Rerum Novarum*. Закінчивши у 1905 році університет, Гаспері став головним редактором часописів «Католицький голос» та «Трентіно». Починаючи від 1911 і до завершення Першої світової війни Альчіде де Гаспері був депутатом в парламенті Австрії. Після війни область Тіроль відійшла до Італії, а Гаспері був обраний в палату депутатів парламенту Італії. У 1919 Гаспері разом з отцем Луїджі Струдзо заснували «Італійську народну партію». Коли до влади прийшов диктатор Муссоліні, то Гаспері одразу заарештували та посадили до в'язниці. Лише завдяки клопотанням Ватикану йому вдалось визволитись вже через рік перебування за ґратами. Згодом Гаспері створює нову політичну партію - «Християнська демократія». У 1945 король призначає де Гаспері прем'єр-міністром Італії. Обіймаючи цю посаду, Гаспері невтомно боровся зіталійськими комуністами. Крім цього, за 8 років свого управління Гаспері відзначився ще й тим, що завдяки його активному веденню зовнішньої політики вдалось досягти створення у 1949 році Ради Європи та підписання у 1950 році декларації Шумана – надважливого документа, який визначав утворення майбутнього Європейського Союзу. У 1953 році Альчіде де Гаспері завершує свою політичну кар'єру. Помер Гаспері у 1954 році, залишивши після себе приклад політика, який означив свою чітку християнську позицію. У 1993 році розпочато його беатифікаційний процес.

Розглянувши плеяду святих і Божих угодників, кожен з яких долучився до праці для блага своєї країни та народу, з впевненістю можемо ствердити, що політик – це особа, яка може бути святою. Для цього потрібно зробити правильний вибір і бути вірним Христові не лише на словах, а найперше - у своїх діях. Цих людей об'єднувало те, що, незважаючи на їх політичну діяльність, в центрі особистого життя та громадсько-політичної діяльності вони поставили Господа Бога. Тому їхні постаті служать взірцем та прикладом для сьогодношніх політиків і можновладців: перш ніж прийняти важливе рішення – розпізнай Божу волю у своєму рішенні.

Тарас ПЕТРУНЯК, Чи були серед політиків святі люди? // СЛОВО №4 (84), грудень-лютий 2020-2021